

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

बी.ए. भाग 1

विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (आवश्यक)

अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम कालावधी — 2013 पासून पुढे

प्रथम सत्र, पेपर क्रमांक — 1

पाठ्यपुस्तकाचे नाव — पाइय मंजूसिया

i गद्य 1 ते 4

ii पद्य 1 ते 4

iii प्राकृत भाषेचा समान्य अभ्यास

i प्राकृत भाषा उद्गम,
विकास

ii प्राकृत भाषेतील विविध
बोली भाषा

iii प्राकृत साहित्य परिचय

i कथासाहित्य व वैशिष्ट्ये

ii काव्यसाहित्य व वैशिष्ट्ये

iii चरित्र साहित्य व वैशिष्ट्ये

iv नाट्य व **सट्टक** साहित्ये

iv व्याकरण

i वर्ण विषयक बदल

ii संधी

बी.ए. भाग 1

विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (आवश्यक)

प्रथम सत्र, पेपर क्रमांक — 1

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी

सूचना — (1) सर्व प्रश्न आवश्यक. (एकूण गुण 50)

प्रश्न—1	वस्तूनिष्ठ प्रश्न :	10
	अ एका वाक्यात उत्तरे 5/5	
	ब रिकाम्या जागा भरा 5/5	
प्रश्न—2	पाठ्यपुस्तकावर आधारीत लघुत्तरे लिहा	10
	अ गद्य 1/2	
	ब पद्य 1/2	
प्रश्न—3	दीर्घोत्तरी प्रश्न —(ग्रंथांचा परिचय) 1/2	10
प्रश्न—4	व्याकरणात्मक उत्तरे लिहा	10
	अ वर्ण बदल 5/7	
	ब संधी करा 5/7	
प्रश्न—5	(पाठ्यपुस्तकातील पाठावर) आधारीत प्राकृत उत्ता—यांचे मराठीत / इंग्रजीत भाषांतर लिहा	10
	अ गद्य 1/2	
	ब पद्य 1/2	

बी.ए. भाग १
विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (आवश्यक)
दुसरे सत्र, पेपर क्रमांक — २

पाठ्यपुस्तकाचे नाव —	पाइयमंजूसिया
i	गद्य ५ ते ८
ii	पद्य ५ ते ८
iii	प्राकृत भाषेतील ग्रंथांचा परिचय
	कुवलयमाला, करकंडचरियं, महावीरचरियं, शाकुंतल—नाटक, कर्पूरमंजरी सट्टक
iv	व्याकरण 1) काळ, सर्वनामे, विभक्ती प्रत्यय 2) प्राकृत वाक्यरचना

बी.ए. भाग १
विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (आवश्यक)
दुसरे सत्र, पेपर क्रमांक — २ साठी
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी
(एकूण गुण ५०)

सूचना — (1) सर्व प्रश्न आवश्यक.

प्रश्न—१	वस्तूनिष्ठ प्रश्न :	10
अ	एका वाक्यात उत्तरे ५/५	
ब	रिकाम्या जागा भरा ५/५	
प्रश्न—२	पाठ्यपुस्तकावर आधारीत लघुत्तरे लिहा	10
अ	गद्य १/२	
ब	पद्य १/२	
प्रश्न—३	दीर्घात्तरी प्रश्न —(ग्रंथांचा परिचय) १/२	10
प्रश्न—४	व्याकरणात्मक उत्तरे लिहा	10
अ	रूपे ओळखा ५/७	
ब	वाक्यरचना ५/७	
प्रश्न—५	(पाठ्यपुस्तकातील पाठावर) आधारीत प्राकृत उत्ता—यांचे मराठीत/इंग्रजीत भाषांतर लिहा	10
अ	गद्य १/२	
ब	पद्य १/२	

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

बी.ए. भाग 1

विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (ऐच्छिक)

अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम कालावधी — 2013

प्रथम सत्र, पेपर क्रमांक — 1

पाठ्यपुस्तक — पाइय रयण माला

1) गद्य 1 ते 4

2) पद्य 1 ते 4

- 3) प्राकृत भाषा परिचय   i   प्राकृत भाषा वैशिष्ट्ये
    ii   प्राकृत भाषेचे आधुनिक भारतीय भाषांना योगदान –
     मराठी, हिंदी
    iii   प्राकृत भाषा व जैन आगम साहित्य
    i   प्राकृत भाषेच्या विकासात जैन ग्रंथांचे योगदान
    ii   प्राकृत भाषेच्या विकासात राजसत्तेचे योगदान
     1) सम्राट अशोक 2) सम्राट रवाखेल
 4) व्याकरण   i   वर्णविषयक बदल
    ii   संधी

संदर्भ ग्रंथ

i	प्राकृत साहित्याचा इतिहास	डॉ. ग. वा. तगारे
ii	प्राकृत (जैन) ग्रंथकार व ग्रंथ	प्रा. भगरे बी. बी. आणि प्रा. सौ. भगरे व्ही. बी.
iii	प्राकृत साहित्य का इतिहास	डॉ. जे. सी. जैन
iv	प्राकृत भाषा और साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास	डॉ. नेमिचंद्र शास्त्री

प्रश्नपत्रका स्वरूप व गुणविभागणी

विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (ऐच्छिक)

प्रथम सत्र, पेपर क्रमांक — 1

सूचना — (1) सर्व प्रश्न आवश्यक.

(एकूण गुण 50)

प्रश्न—1	वस्तूनिष्ठ प्रश्न :	10
अ	एका वाक्यात उत्तरे 5/5	
ब	रिकाम्या जागा भरा 5/5	
प्रश्न—2	पाठ्यपुस्तकावर आधारीत लघुत्तरी प्रश्न	10
अ	गद्य 1/2	
ब	पद्य 1/2	
प्रश्न—3	दीर्घोत्तरी प्रश्न – (प्राकृत भाषा परिचय) 1/2	10
प्रश्न—4	व्याकरणात्मक उत्तरे लिहा	10
अ	वर्ण विषयक 5/7	
ब	संधी करा 5/7	
प्रश्न—5	पाठ्यपुस्तकावर आधारीत प्राकृत उत्ता—यांचे मराठीत भाषांतर	10
अ	गद्य 1/2	
ब	पद्य 1/2	

बी.ए. भाग 1
विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (ऐच्छिक)
विद्तीय सत्र, पेपर क्रमांक — 2

पाठ्यपुस्तक :— पाइय रयण माला

1) गद्य — 5 ते 8	
2) पद्य — 5 ते 8	
3) प्राकृत भाषेतील ग्रंथकार —	i आ.हेमचंद्र ii आ.हरिभद्रसूरी iii आ.देवेंद्रगणी iv आ.कुंदकुंद v आ. पुष्पदंत
4) व्याकरण	i काळ, सर्वनामे ii प्राकृत वाक्यरचना

संदर्भ ग्रंथ

i प्राकृत साहीत्याचा इतिहास	डॉ. ग. वा. तगारे
ii प्राकृत भाषा और साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास	डॉ. नेमचंद शास्त्र
iii प्राकृत भाषा और साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास	डॉ. जै.सी. जैन
iv प्राकृत (जैन) ग्रंथकार व ग्रंथ	प्रा. भगरे बी.बी. आणि प्रा. सौ. भगरे व्ही. बी.

विषय :— अर्धमागधी—प्राकृत (ऐच्छिक)
विद्तीय सत्र, पेपर क्रमांक — 2
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी

सूचना — (1) सर्व प्रश्न आवश्यक. (एकूण गुण 50)

प्रश्न—1	वस्तूनिष्ठ प्रश्न :	10
अ	एका वाक्यात उत्तरे 5/5	
ब	रिकाम्या जागा भरा 5/5	
प्रश्न—2	पाठ्यपुस्तकावर आधारीत लघुत्तरे प्रश्न	10
अ	गद्य 1/2	
ब	पद्य 1/2	
प्रश्न—3	दीर्घोत्तरी प्रश्न —(ग्रंथकाराचा परिचय) 1/2	10
प्रश्न—4	व्याकरणात्मक उत्तरे लिहा	10
अ	रूपे ओळखा 5/7	
ब	वाक्यरचना 5/7	
प्रश्न—5	पाठ्यपुस्तकातील पाठावर आधारीत प्राकृत उत्ता—यांचे (मराठीत / इंग्रजीत) भाषांतर लिहा	10
अ	गद्य 1/2	

समकक्षता			
बी.ए. भाग 1 अर्धमागधी (आवश्यक)			
पहिले सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक A		पहिले सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक A	
दुसरे सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक B		दुसरे सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक B	
बी.ए. भाग 1 अर्धमागधी (ऐच्छिक)			
पहिले सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक 1		पहिले सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक 1	
दुसरे सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक 2		दुसरे सत्र अभ्यासपत्रिका क्रमांक 2	